

EESTI KÕRG- JA KUTSEHARIDUSE KVALITEEDIAGENTUUR

Kutseõppe kvaliteedi hindamine
Olustvere Teenindus- ja
Maamajanduskooli
põllunduse ja loomakasvatuse
õppekavarühma hindamisaruanne

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine“

2021

Sisukord

1. Sissejuhatus.....	3
2. Üldosa	4
3. Põllunduse ja loomakasvatuse õppekavarühma analüüs hindamisvaldkondade lõikes	8
3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus.....	8
3.2 Õppimine ja õpetamine	13
3.3 Õpetajad.....	17
4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused põllunduse ja loomakasvatuse õppekavarühma osas	20

1. Sissejuhatus

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusvärsust.

Kutseõppe kvaliteedi hindamine võimaldab koolil saada tagasisidet õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises; informeerida huvigruppe (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavaliste eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusel õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on õppekavarühma eneseanalüüs, õppe tulemuslikkuse näitajad õppekavarühma õppekavadel ning hindamiskülastusel kogutud andmed. Õppe kvaliteeti analüüsitakse hindamisvaldkondade kriteeriumide lõikes.

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (EKKA) moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad õppekavarühmale vastava valdkonna tööandjate esindajad ning kutseõppe eksperdid. EKKA kooskõlastas hindamiskomisjoni koosseisu kooliga. EKKA juhataja korraldusega kinnitati hindamiskomisjoni koosseis:

Piret Hion	kutseõppe ekspert, SA Eesti Maaelumuuseumid, komisjoni esimees
Heli Molok	kutseõppe ekspert, Tallinna Kopli Ametikooli aianduse- ja kinnisvarahoolduse eriala kutseõpetaja, komisjoni sekretär
Diana Salf	tööandjate esindaja, Scandagra Eesti AS, Eesti Noortalunikud MTÜ, Kraavihalli Agro OÜ, Põlvamaa Põllumeeste Liit MTÜ
Mae Alviste	tööandjate esindaja, Virumaa Põllumeeste Liit MTÜ, Järvamaa Põllumeeste Liit MTÜ

Hindamisprotsessi ja külastuse kirjeldus

Hindamiskomisjoni liikmed läbisid EKKA korraldatud kutseõppe kvaliteedi hindamise koolituse. Komisjoni liikmed töötasid läbi kooli eneseanalüüsi aruande. Hindamiskülastust ettevalmistava koosoleku käigus koostas komisjon esialgse külastuskava, mis kooskõlastati kooli ja EKKA-ga. Komisjoni liikmed leppisid kooli eneseanalüüsi aruande põhjal kokku täpsustamist vajavad teemad ning sellekohased küsimused iga vestluse jaoks. Komisjonis lepiti kokku tööjaotus ja ülesanded hindamiskülastuse ajaks.

Hindamiskülastus Olustvere TMK-s toimus 9. ja 10. veebruaril 2021. aastal. Komisjon viis läbi kõik ajakavas kokku lepitud vestlused ja tutvus kooli esitatud dokumentidega. Komisjon tutvus kooli õppekavarühma õpikeskkonnaga, sh praktilise õppetöö baasi – õppetaluga. Külastati õpilaskodu ning vaadeldi teooriatunde ja praktilise õppe tunde.

Komisjon vestles 12.02 - 15.03.2021 aastal õppekavarühma praktikaettevõtete omanike ja praktikajuhendajatega ettevõtetest: Vändra OÜ, Voore Farm OÜ, Kõljala Põllumajanduslik OÜ, Topi Mõis OÜ.

Külustus kulges lodusalt, sest oli kooli poolt hästi ette valmistatud. Kõik vestlustel osalejad tundsid oma vastutusvaldkonda ja olid kohtumiseks ette valmistunud. Probleeme ei esinenud.

Komisjoni koosolekul lepiti kokku ülesanded aruande struktuuri osas ja komisjoni arvamuste põhjal koostati aruande esmane variant. Komisjon arutas liikmete seisukohti ja jõudis koostöös ühistelemisele järeldustele, mis väljenduvad aruandes.

2. Üldosa

Kooli kontaktandmed:

Koolijuhi nimi	Arnold Pastak
Kooli aadress	Müüri 4, Olustvere Põhja-Sakala vald, Viljandi mk
Telefon	4374 290
e-post	kool@olustvere.edu.ee
Koduleht	www.olustvere.edu.ee
Hindamise korralduse kontaktisik koolis:	Marika Šadeiko, projekti- ja arendusjuht

Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool (edaspidi Olustvere TMK) asub Viljandi maakonnas Põhja-Sakala vallas. Kool alustas tegevust 1914. aastal Kõo mõisas. 1920. aastal jätkati tegevust Olustveres Eesti Aleksandri Põllutöökeskkoolina. Erinevate nimede all on kooli tegutsenud üle saja aasta. Põllumajandusliku kallakuga koolist on tänaseks saanud HTM-i haldusalas olev kutseõppeasutus. 2006. aastal liideti kooliga endine Õisu Toiduainetetööstuse Kool. Koolis on välja kujunenud kolm spetsialiseerumise valdkonda: põllumajandus, teenindus ja toiduainete töötlemine.

Kooli põhitegevuseks on tasemeõpe ning täienduskoolituse kursuste pakkumine. Õppetööd toetavateks tegevusteks on põllumajanduslik tootmine õppetalus (ca 700 ha haritavat maad), turismi- ja toitlustusteenuse pakkumine. Õppetalu hooldada on ka 7 ha suurune park ja kollektsioonaeed.

Õppevormidena kasutatakse statsionaarset ja mittestatsionaarset õppevormi ning töökohapõhist õpet. 2019/2020. õppeaastal õppis koolis 838 õpilast, neist 211 õppis kutsekeskhariduse õppekavadel, 528 kutseõppes ja 99 töökohapõhises õppes. Hinnatavas ÕKR-s õpib 2020/2021 õppeaastal 356 õpilast.

Kool on ühendanud kolm valdkonda **ühtseks toiduainete ahelaks** – kasvatamine, töötlemine, toiduvalmistamine ja teenindus.

Kooli hallata on üks Baltikumi täiuslikumalt säilinud mõisakompleks – Olustvere mõis, kus on aastas ca 27000 külastajat.

Olustvere TMK eesmärgid: Olustvere TMK missiooniks on pakkuda kaasaegset ja kvaliteetset kutsealast koolitust, teenust ning erialast oskusteavet koolis õpetavates valdkondades.

Olustvere TMK visioon: 2020. aastaks toimib Olustvere TMK maineka kutseõppeasutuse-kompetentsikeskusena. Tegutsetakse avatud ja loovas õpikeskkonnas koostöös sotsiaalsete partneritega, lähtudes jätkusuutliku majandamise põhimõtetest.

Olustvere TMK moto: „Põllult lauale“

Olustvere TMK põhiväärtused:

Avatus – koostöövalmidus, valmisolek suhtlemiseks, atraktiivsus, paindlikkus.

Areng – valmisolek elukestvaks õppeks, jätkusuutlikkus, innovaativsus.

Aktiivsus – ettevõtlikkus, motiveeritus, aktiivne osavõtt kooli arengus.

Ausus – vastutustundlikkus, kohusetundlikkus, eetilisus.

Hinnatav õppekavarühm

Õppekavarühmas (edaspidi ÕKR) õpivad nii kutsekeskharidust omandavad noored kui ka kutseõppes õppivad täiskasvanud õppijad. Õppevormideks on statsionaarne ja mittestatsionaarne õpe. Hinnataval perioodil ÕKR-s töökohapõhist õpet läbi viidud ei ole.

ÕKR õpet koordineerib ÕKR koordinaator koostöös õppetalu juhatajaga; mesinduse õppe eest vastutab mesinduse juhtõpetaja.

Tabel 1. Ülevaade ÕKR õppekavadest hinnataval perioodil

(allikas: Olustvere TMK ÕKR eneseanalüüs)

Õppekava nimetus	Kvalifikatsioonitase	Kood	Maht EKAP	Õppevorm	Rakendamisega aasta
Põllumajandustöötaja	Tase 4, kutsekeskharidus	EHIS 215377	210 EKAP	statsionaarne	alates 2020
Põllumajandustöötaja	Tase 4, kutsekeskharidus	EHIS 141260	210 EKAP	statsionaarne	2017 - 2019
Põllumajandus	Tase 4, kutsekeskharidus	EHIS 85548	210 EKAP	statsionaarne	kuni 2017
Põllumajandustöötaja	Tase 4, kutseõppe esmaõpe	EHIS 129457	60 EKAP	mittestatsionaarne	kuni 2019
Põllumajandustöötaja	Tase 4, kutseõppe esmaõpe	EHIS 215383	60 EKAP	mittestatsionaarne	alates 2020

Põllumajandus (taimekasvatus, loomakasvatus)	Kutseõppe keskhariduse baasil	EHIS 84171	60 EKAP	mittestatsionaarne	kuni 2015
Põllumajandustootja	Tase 5, kutseõppe jätkuõppe	EHIS 130221	30 EKAP	mittestatsionaarne	kuni 2019
Põllumajandustootja	Tase 5, kutseõppe jätkuõppe	EHIS 215384	60 EKAP	mittestatsionaarne	alates 2020
Mesinik	Tase 4, kutseõppe esmaõppe	EHIS 134910	60 EKAP	mittestatsionaarne	alates 2015
Mesinik	Tase 4, kutseõppe esmaõppe	EHIS 111897	60 EKAP	mittestatsionaarne	kuni 2014

Tabel 2. Õppijate arv õppekavade lõikes hinnataval perioodil

(allikas www.haridussilm.ee)

Õppekava	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Põllumajandustöötaja tase 4, kutsekeskharidus EHIS 215377	-	-	-	-	-	30
Põllumajandustöötaja tase 4, kutsekeskharidus EHIS 141260	-	-	45	81	118	114
Põllumajandus, tase 4, kutsekeskharidus EHIS 85548	198	178	126	-	-	-
Põllumajandustöötaja tase 4, kutseõppe esmaõppe EHIS 129457	108	99	72	74	85	-
Põllumajandustöötaja tase 4, kutseõppe esmaõppe EHIS 215383	-	-	-	-	-	95
Põllumajandustootja tase 5, kutseõppe jätkuõppe EHIS 215384	-	-	-	-	-	84

Kutseõppe kvaliteedi hindamisaruanne

Põllumajandustootja, tase 5, kutseõppe jätkuõpe EHS 130221	50	88	85	77	83	-
Mesinik, tase 4, kutseõppe esmaõpe EHS 134910	49	27	28	28	32	34

Täienduskoolituskursusi on läbi viidud Euroopa Sotsiaalfondist toetava riikliku koolitustellimuse vahendite, PRIA pikaajalise loomakasvatuse programmi ning teadmussiirde meetme toetuse eest. Mõned kursused on läbi viidud tasuliste koolitustena ettevõtete tellimisel.

3. Põllumajanduse ja loomakasvatuse õppekavarühma analüüs hindamisvaldkondade lõikes

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- õpetajad.

3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus

Hindamiskriteeriumid

1. Õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust;
2. Õppekavade moodulite rakenduskavades on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel.

Analüüs

Põllumajanduserialasid on Olustvere TMK-s järjepidevalt ja edukalt õpetatud juba üle 100 aasta. Vaadeldaval perioodil 2015-2020 on ÕKR lõpetajatest 100% saanud kutsetunnistuse.

Kvaliteedihindamise ajal rakendatavad õppekavad ja nende aluseks olevad kutsestandardid on toodud järgnevas tabelis.

Tabel 3. ÕKR-s rakendatavad õppekavad

Nimetus ja tase	Õppeliik	Maht EKAP	Rakendamine	Õppevorm	Kutsestandard	Kehtiv alates
Põllumajandustöötaja, tase 4	Tase 4 esmaõpe	210	2020/21	Statsionaarne	Taimekasvataja 4 Loomakasvataja 4	22.11.2018 31.05.2019
Põllumajandustöötaja, tase 4	Tase 4 esmaõpe	60	2020/21	Mitte-statsionaarne	Taimekasvataja 4 Loomakasvataja 4	22.11.2018 31.05.2019
Põllumajandustöötaja, tase 5	Tase 5 jätkuõpe	30	2020/21	Mitte-statsionaarne	Taimekasvataja 5 Loomakasvataja 5	22.11.2018 31.05.2019
Mesinik, tase 4	Tase 4 esmaõpe	60	2015/16	Mitte-statsionaarne	Mesinik 4	05.06.2019

Allikas: Olustvere TMK ÕKR eneseanalüüs

Tabelist nähtub, et ÕKR õppekavade aluseks olevad kutsestandardid uuendati 2018-2019 aastatel. Kutsestandardite töörühmades osalenud Olustvere TMK õpetajad ja hindamiskomisjoni liige, kes kuulub Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja taime- ja loomakasvatuse kutsekomisjoni, kinnitasid, et kutsestandardite uuendamine toimus seoses eelmiste kehtivuse lõppemisega ja sisulisi uuendusi neis ei tehtud. Juhtõpetajatega vesteldes selgus, et tasemeõppe õppekavade struktuuris muid muutusi

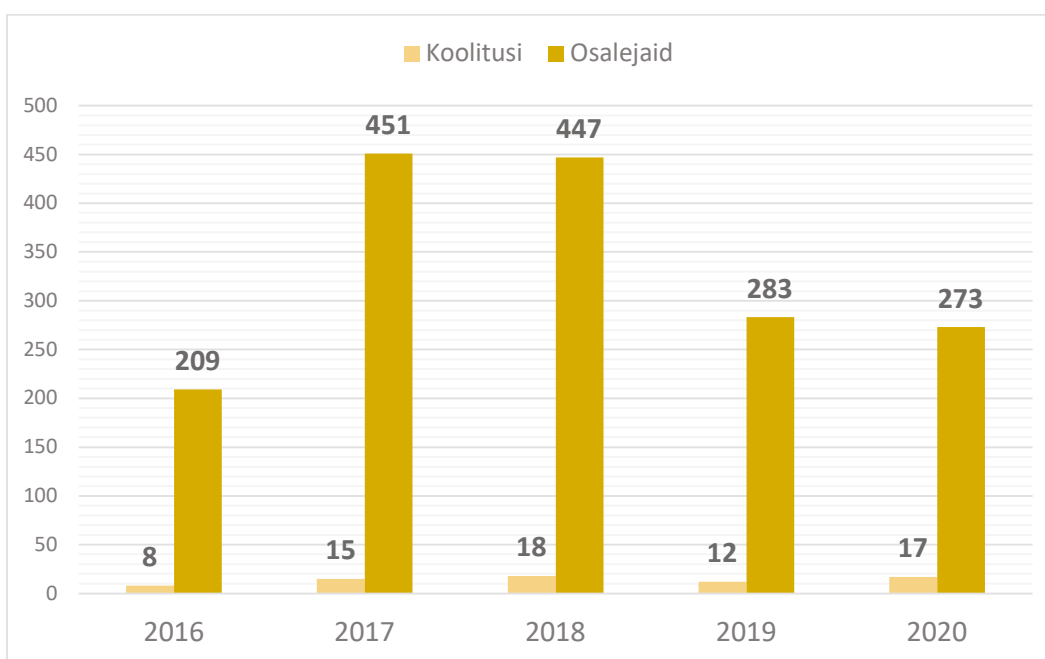

peale praktika mooduli eraldi väljatoomise ja mooduli „Karjääri planeerimine ja ettevõtlus“ asendamise mooduliga „Õpitee ja töö muutuv keskkonnas“ ei tehtud. Komisjon teeb eelneva põhjal järelduse, et vaadeldaval perioodil ÕKR-s uusi õppekavu ei loodud ja uusi õppevorme kasutusele ei võetud.

Kooli eneseanalüüsis tuuakse viimase 5 aasta kohta välja, et koolitusvajaduse planeerimisel ja õppesisu uuendamisel lähtutakse OSKA raportist, tööjõu vajaduste prognoosidest ja sektori vajadusest.

OSKA 2017. aasta raportist nähtub, et lihtsat oskustööd tegevate taime- ja loomakasvatavate vajadus väheneb ning kasvab taimekasvatuspetsialistide ja mõnevõrra ka loomakasvatuspetsialistide arv. Seega suureneb nõudlus 5. taseme jätkuõppe ja täienduskoolituste järele. Vestlusel mesinduse juhtõpetaja ja õpetajaga selgus, et koolil on plaanis mesinik, tase 5 jätkuõppe õppekava koostamine ja rakendamine.

Joonis 1. Täiendusõppe koolituste ja koolitustel osalejate arvud vaadeldaval perioodil

Allikas: Olustvere TMK ÕKR eneseanalüüs

Täiendusõppe õppekavad vastavad komisjoni hinnangul tööturu ja sihtgruppide vajadustele, kuna koolitusvajaduse infot kogutakse väga erinevatest allikatest (Maaelu Arendamise Sihtasutuse kaardistus, tööandjad, õppijate tagasiside edasiste koolitussoovidega jm). Ära märkimist väärib ka koolituste korraldamine väljaspool kooli arvestades koolitatavate paiknemist ja koolitajate kaasamist väljastpoolt kooli (ettevõtjate hulgast, Maaülikoolist jm).

Kooli eneseanalüüsis on õppekavade osas nimetatud kaks arenguvajadust: õppesisu pidev kaasajastamine ja õpetajate omavaheline koostöö. Kuigi põllumajanduse valdkonna kutsestandardid ja moodulid õppekavades on olnud ajas püsivad, on õppekavade sisu pidevas uuenemises. Õppesisu muutumise tingib põllumajanduse areng: uued väetised ja taimekaitsevahendid, taimesordid ja loomatõud, tehnika ja tehnoloogia, sh digitehnoloogiad (näit. eAgronom), muutused seadusandluses jm. ÕKR õppesisu sihipärase uuendamise eest vastutab ÕKR koordinaator, kelle juhtimisel panustavad

erialaõpetajad ja õppetalu juhataja. Komisjon soovib konkreetsed tegevused siduda mõõdikute, tähtaegade ja vastutajatega. Komisjon soovib laiendada koostööd Maaülikooliga, mis võimaldaks 5. taseme õppekavadel ühendada õppijate erialase arengu põllumajanduse tulevikuvaatega (näit. agroökoloogia teema sisseviimine õppesse või koostöö põllumajandusettevõtte juhtimise jätkuõppeks). Kooli ja Eesti Maaülikooli vahel sõlmitud koostöökokkuleppe edasiarendamisega tegelevad ÕKR koordinaator ja õppetalu juhataja.

Kõik erialaõpetajad on varustatud uute teadmistega, olles hinnatud spetsialistidena tihedas koostöös ja ühises infoväljas tööandjate, Maaelu Edendamise Sihtasutuse, PRIA ja Maaeluministeeriumiga (näit. loomakasvatuse konsulendina, osalemisega standardite ja kutsetegevuste töörühmades, erialastes e-posti loendites jm). Õppetalu juhataja ja erialaõpetajad osalevad regulaarselt MES infopäevadel (vt. www.pikk.ee kalender), koostavad pikaajalisi täienduskoolituste koolituskavu PRIA tellimisel (näit. seni kestev PRIA PIP loomakasvatuse programm alates 2018. a.) ja teevad koostööd Maaeluministeeriumiga (näit. külastusel nähtud ülemaailmse taimetervise aasta näitus koolis). Need tegevused tagavad, et õppekavade õppesisu on kooskõlas muutustega põllumajandussektoris. Selle tulemusena on kõik lõpetajad sooritanud kutseksamid.

Vestlustes õpetajate ja tööandjatega selgus, et rakenduskavade ülevaatamise eest iga õppeaasta alguses vastutab ÕKR koordinaator. Rakenduskavade muutmise põhjustena toodi välja õppijate ja tööandjate tagasiside. Vestlustest õpetajatega selgus, et moodulite rakenduskavasid koostavad õpetajad ÕKR koordinaatori eestvedamisel meeskonnatöona. Lähtutakse õpiväljunditest ja vaadatakse, milliseid mooduleid ja teemasid on võimalik lõimida. 4. taseme põllumajandustöötaja õppekava rakenduskavas ei ole arusaadavalt sõnastatud praktika lõpphinde kujunemine: *Õppeprotsessi käigus annab praktikajuhendaja praktikandile tagasisidet, samuti hindab praktikant oma tegevusi; mooduli kokkuvõttev hinne on mitmeeristav, mis kujuneb järgmiselt: Praktika lõppedes esitab praktikant koolile praktikaaruande/päeviku ja enesehinnangu lehe. Ettevõttepraktika lõplik hinne kujuneb mitme komponendi põhjal: -praktika päevik/aruanne -enesehinnang, praktika avalik kaitsmine.* Komisjon leiab, et hindamine peab olema selgelt ja konkreetselt sõnastatud.

Kutsekeskhariduse õppekava moodulite kokkuvõttes hinnas arvestatakse ka õppetööst osavõttu, kuid lahti ei ole kirjutatud, mida täpselt hinnatakse ja kuidas see hinnas kajastub. Siinkohal juhib komisjon tähelepanu, et puudumine/tundides kohal olemine ei saa olla õpiväljundite hindamise kriteerium.

Õppe- ja hindamismeetodite loetelu rakenduskavades on noorte ja täiskasvanud õppijate jaoks sama ja kordub aastast aastasse. Põllumajandustöötaja, tase 4 kutsehariduse esmaõppes valivad õpetajad ammendavast loetelust täiskasvanutele sobivad meetodid, võttes arvesse õppijate elu- ja töökogemust. Komisjon veendus selles kooli eneseanalüüsi ja tunnikulastuste põhjal.

Põllumajandustöötaja kutsekeskhariduse õppekavas on valikõpingute maht 37 EKAP ja valikmooduleid 20. Õppekaval õppijad nimetasid vestlusel, et nad said valida kolme valikmooduli vahel (matemaatika, keheline kasvatus ja lihatoodete valmistamine). Seda tõendab ka rakenduskava (alalõigus *Õppijate valik* on need kolm moodulit).

2020. aasta COVID-19 OSKA eriuuring toob välja, et põllumajandustöötajad vajavad head kohanemisvõimet, häid digioskusi, finantskirjaoskust, turundusoskusi. Maaeluministeerium andis 12.06.2020 välja määruse muudatuse, mille alusel PRIA noortaluniku toetust kuni 40 000 eurot saavad taotleda ka 4. kvalifikatsioonitaseme põllumajandustöötajad (enne seda 5. kvalifikatsioonitasemest ülespoole). Komisjon on kooliga samal arvamusel, et 4. kvalifikatsioonitase ei ole noortaluniku toetuse

sihipäraseks kasutamiseks piisav. Kool saab siiski vähendada toetuse eraldamisega seotud riske ja vältida selle tagasinõudmist, pakkudes 4. taseme õppijatele valikuna finantskirjaoskust ja erialaseid majandusmooduleid. Videovestluses erinevatel õppekavadel õppinud vilistlastega selgus vajadus süvendatud, erialaga seonduva majandusõppe järele. 4. taseme õppes on koolil kavas järgmiseks õppeaastaks õpetatavad majanduse, ettevõtluse, turunduse teemad üle vaadata – sh, mahud, sisu jm kaasates selleks õppekavarühma õpetajaid ja ettevõtjaid.

Vestluses juhtkonnaga selgus, et kool otsib uute erialade ja õppevormide avamise võimalusi. Kooli 2016-2021 arengukavas on ÕKR arendustegevuseks töökohapõhise õppe käivitamine. Komisjon jõudis juhtkonnaga üksmeelele, et erialade, valikõpingute ja õppevormide valikut koolis võiks mitmekesistada.

Järeldused

- **Tugevused**

Koolil on pikaajaline, järjepidev ja edukas põllumajanduserialade õpetamise traditsioon.

ÕKR tasemeõppe õppekavad vastavad tööturu koolitusvajadusele, nende õppesisu on vastavuses arengutega põllumajanduses. Õppekavade tulemuslikkusest annab tunnistust kõikide lõpetajate kutseksamite sooritamine vaadeldaval perioodil.

Tööturu koolitusvajadusele vastab ka operatiivselt ja koostöiselt planeeritud ning hästi korraldatud täiendusõpe.

Õppekavade rakenduskavade ja õppesisu arendus on juhitud, toimub regulaarselt meeskonnatööna ja põhineb huvigruppide tagasisidel.

- **Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks**

Õppekavade rakenduskavades on loetletud tavapärased õppe- ja hindamismeetodid, mis korduvad kehtivuse kaotanud ja uutes rakenduskavades. Komisjon soovib planeerida konkreetsed õppe- ja -hindamismeetodite arendamise (näit. rakenduskavade ülevaatamise, eriala- ja üldainete lõimitud õppe- ja hindamisülesannete koostamise, tandemõppe rakendamise jm) tegevused, varustades need mõõdikute, tähtaegade ja vastutajatega, et mõõta tulemusi õppeprotsessis.

Kooli kodulehel olevates ja komisjonile esitatud dokumentides on vajakajäämisi ja ebatäpsusi: kodulehel ei ole leitavad õppekavad (ainult rakenduskavad), praktikakorralduse üldpõhimõtted, praktikadokumentide näidised, ÕKR praktikaettevõtete nimekiri, tugiteenuste info väga üldine jm. Terminit *praktika* on kooli arengukavas, kodulehel ja õppekavade rakenduskavades kasutatud *praktilise õppetöö* tähenduses; kasutusel on üheaegselt *päevane õpe*, *päevaõpe* ja *statsionaarne õpe*, jm. Kodulehel: *Lõpueksam on ühitatud kutse kvalifikatsioonieksamiga (põllumajandustöötaja IV tase)* – see kutsestandard kaotas kehtivuse 2019. a. aprillis. Rakenduskavades on trükivigu ja ebatäpsusi, näit. *Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumite... alusel*, ja kohe järgmises lahtris: *Hindamiskriteeriumid puuduvad*. Komisjon soovib pöörata enam tähelepanu [ametlike dokumentide olemasolule, kättesaadavusele](#) ja sisule (ortograafia, vormistus, terminite õigsus ja ühtsus, jm).

- **Arenguvõimalused**

Komisjon soovitab:

kaaluda uute õppekavade arendamist: mesinik, tase 5 jätkuõpe; põllumajandusettevõtte juhi taseme- või täiendusõpe; aedviljatootja õppekava kasvatamisest töötlemiseni ja realiseerimiseni (tootearendus, (digi)turundus jm), kasutades ära kooli täistsükli potentsiaali. Koolil on soetatud aedvilja töötlemise seadmed ja köögiviljakasvatuses ei ole Eestis isevarustatus tagatud, mistõttu valdkonna arendamine on põhjendatud.

täiustada erialaste valikmoodulite pakkumist ja võimaldada õppijatele reaalselt valikainete valimist vastavalt valikainete valimise korrale.

kaaluda avatud õppe (nn. õpiampsude), töökohapõhise õppe ja eelkutseõppe sisseviimist ÕKR uute õppevormidena. Mitmekesised õppevormid aitavad jõuda erinevate sihtrühmadeni pakkudes õppijatele uusi paindlikke õpivõimalusi (näit. individuaalsed valikud õpiampsudena) ja erialade populariseerimist uuel moel (eelkutseõpe).

3.2 Õppimine ja õpetamine

Hindamiskriteeriumid

1. õppijate erialavalik on toetatud;
2. õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
3. õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
4. õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel töö ja praktilal lähtub õpiväljunditest;
5. õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.

Analüüs

Esmane info Olustvere TMK ÕKR õppimise võimaluste kohta (sh täiendusõppe) on avaldatud kooli kodulehel.

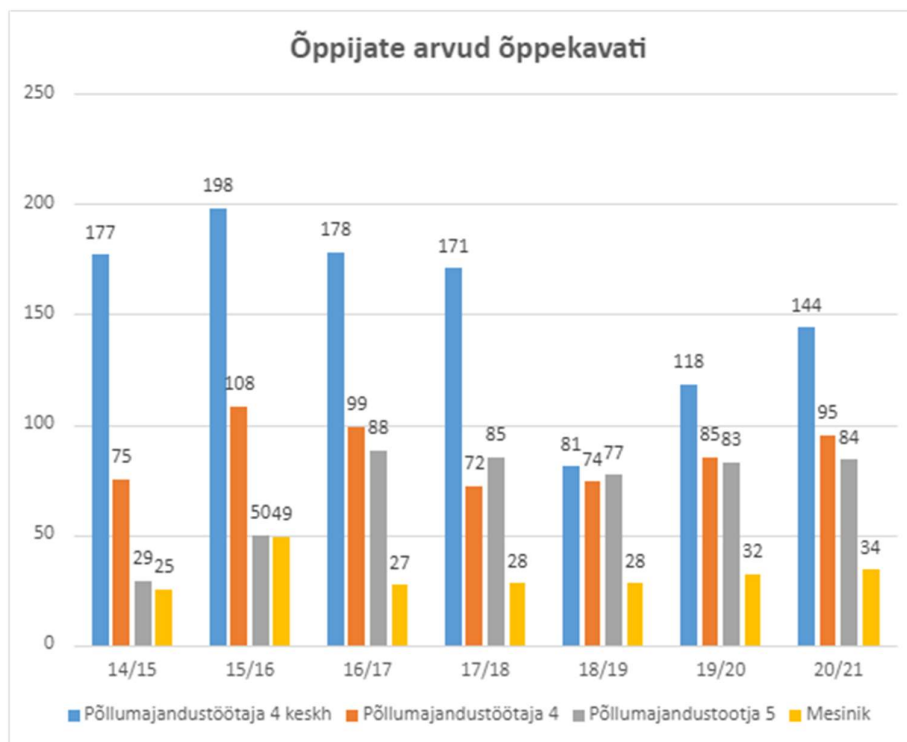
Olustvere TMK eneseanalüüsist ja vestlusest erinevate sihtgruppidega selgus, et õppimise (sh täienduskoolituse) võimalusi tutvustatakse erinevatel messidel, raadios, kaupluste siseradiotes, ajakirjanduses, laatal, sotsiaalmeedias, jm. Õpetajate sõnul asub kooli õppima õppijaid, kelle vanemad, vanavanemad või õed-vennad on kooli vilistlased. Õppijad nimetasid ka sõpradelt saadud positiivset tagasisidet kooli kohta. Eneseanalüüsi kohaselt nimetavad õppijad sisseastumisel huvi eriala ja maaelu vastu ning soovi saada PRIA noortaluniku toetust. Vestlustest õppijate ning vilistlastega selgus, et nii mitmegi vanemad, vanavanemad, õed-vennad või sõbrad on selle kooli lõpetanud.

Õppeosakonna juhataja ja õppijatega vestlusel selgus, et õppijad saavad dokumente esitada SAIS-keskkonnas, saata e-postiga või tulla ise kohale. Komisjoni hinnangul on SAIS keskkonnas avalduse esitamine hea võimalus tulla õppima ka teistest Eesti maakondadest. Kutsekeskhariduse õppekavale kandideerijatele on oluline otsene kontakt kooliga, mis SAIS kasutuselevõtu tõttu on vähenenud. Õppesekretäri väitel suurenes sel aastal interneti teel laekuvate avalduste hulk. Hilisem silmast silma vestlus õppijakandidaatidega annab lisainfot, aitab välja selgitada õppija sobivuse erialale ja kinnitada soovi õppima asumiseks. Õppeosakonna juhataja märkis, et ÕKR 5. taseme jätkuõppele sisseastumiseks sooritatakse test, mis annab ülevaate õppijakandidaadi eelnevate teadmiste taseme kohta.

Komisjoni arvates usaldusväärseim info kooli kohta tuleb lapsevanemalt või sõbralt ning seda kinnitasid ka esmakursuslased ja vilistlased, et reeglina on nad usaldanud õppima asumisel sõbra või lapsevanema soovitusi. Vestlusel õppijatega selgus, et osad neist olid Olustvere TMK varem lõpetanud või saanud soovitusi õppima asumiseks tööandjatelt või internetist.

Õppijate üldarv on õppekavarühmas püsinud stabiilsena. Demograafilisest olukorrast tingituna on vähenenud kutsekeskhariduse õppekavadel õppijate arv, kuid seda korvab täiskasvanud õppijate arvu suurenemine (Joonis 2), mida kinnitas vestlusel ka õppeosakonna juhataja.

Joonis 2. Õppijate arvud ÕKR-s hinnataval perioodil

Allikas: www.haridussilm.ee

ÕKR eneseanalüüsisist ning kutsekeskhariduse õppijatega vesteldes selgus, et esmakursuslaste hulgas viiakse kooliaasta alguses läbi küsitlus eesmärgiga koguda infot kohanemise kohta, et ennetada võimalikke probleeme. Kutsekeskhariduse õppekaval õppijad nimetasid seda meetodit kui tõhusat tagasiside võimalust, et selgitada välja kitsaskohad. Mõnda õppijate olmeprobleemi – näit. õpikodu ventilatsioon – ei ole kooli võimuses kiiresti lahendada (Riigi Kinnisvara AS kui tehnosüsteemide hooldaja teeb selle korda 2021. aastal), kuid teised võimalikud parendused tehakse kohe peale tagasiside saamist. Kutsekeskharidust omandavate noorte sõnutsi saavad nad kooli personalilt igakülgselt abi: nad ei karda ükskõik mis küsimusega ükskõik kelle poole pöörduda – keegi ei vasta tõrjuvalt. Õhkkond on sõbralik ja turvaline ning õppijad kooli personali poolt toetatud. Turvalist õpikeskkonda tõid välja ka vilistlased ja kutseõppes õppivad täiskasvanud.

Komisjoni hinnangul on kooliväline tegevus hästi organiseeritud – tagatud on kehaliste tegevuste jaoks treeningusaali kasutamine, huviringid tehnikaga tegelemiseks ning keeleõpe nii õpetajatele kui ka õpilastele. Ringkäigul mehhaniseerimise õppehoonesse oli näha õppijate restaureeritud vanu sõidukeid ning tutvudes ringkäigul võimla ja kehalise kasvatus õpetajaga oli näha, et üldfüüsilise ettevalmistuse võimalused on kõik tagatud (treeningvahendid, võistlustabelid parimate jõutõstjate nimedega jm).

Distantsõppeks, iseseisvaks tööks, e-õppeks ja materjalide jagamiseks kasutatakse uut õppeinfosüsteemi Tahvel ja õpikeskkonda Moodle. Distantsõppe alguses ei olnud õppijad enda sõnutsi alati teadlikud, millises keskkonnas õpe toimub. Kooliküllastusel õppijate ja õpetajatega vesteldes selgus, et nüüd on peamine õpikeskkond selgunud ja valdav. Õpetajad ja õppijad on kooli IT tehnika ja haridustehnoloogi poolt juhendatud ning toetatud. Õppijad nimetasid väga positiivsena, et distantsõppe ajal võimaldas kool kasutada õppeprogramme isiklikes arvutites.

Olles tutvunud koolimajaga, võib komisjon väita, et õppeklassides on olemas õppetöök vajalikud vahendid ja võimalused (dokumendikaamerad, dataprojektorid, SMART-tahvlid, erialane tarkvara jm). Kooli miljööd siseruumides rikastab rohke sisehaljastus ning õppimist toetav ja inspireeriv sisekujundus (värvused, valgustid jm). Koolil on mitu arvutiklassi ja tahvelarvutid, mida saab kasutada ka väljaspool kooli toimuval õppetööl. Tunnivaatlusel selgus, et IKT vahendid ja põllumajandustarkvara on ÕKR õppe läbiviimisel kasutusel ning õppijad harjutavad õpetaja(te) juhendamisel, kuidas koostada külviplane, arvestades mullastikku, väetusnorme, liike jt andmeid. IKT vahendid ja programmid hõlbustavad ja toetavad õppijat taimekasvatusteadmiste rakendamisel praktilisse vormi. Külalastatud taimekasvatuse tunni ajal kasutati digitaalset põlluraamatut, mis aitab peale erialaste teadmiste arendada ka õppijate digipädevusi.

Vestlusel õpilaste ja õpetajatega selgus, raskusi koolis valmistavad just üldharidusained. P aremate õpitulemuste tagamiseks on koolis võimalik võtta (peale koolipäeva) süvendatult üldharidustunde (näit. matemaatika). Õpetajate tunniväline konsultatsiooniaeg annab võimaluse õppimises järele jõuda või valmistuda riigieksamiteks.

ÕKR praktiline õpe toimub õppetalu ning mesinduse õpe mesilas ja meekojas. Õppetalu on varustatud nüüdisaegse põllumajandustehnikaga ja -vahenditega, mis toetavad õppijate praktilise õppe läbimise võimalusi ning aitavad õppijaid ette valmistada ettevõttepraktikaks. Näiteks ringkäigul kooli õppetalu oli näha nüüdisaegse tehnikaga mehaanikamaja (uusimad traktorimudelid ja haakeriistad, suur masinapark ning asjakohane remonditöökoda koos õppeklassiga). Tehnikahalli tunnis oli näha, et õppijatele tutvustati masinate mootoriosi, näidates neid otse mootori pealt, mis annab võimaluse paremini teemat kinnistada. Õppetalu koosseisu kuuluvad kooli lähedal asuvad kuivati, hoidla ja õppeaed-põllud, mis komisjoni ja tööandjate arvates võimaldavad praktilist õppetööd hästi korraldada ning teooriaõppega lõimida. Koostööpartneritest ettevõttepraktika juhendajate arvates on õppetalu pidevas arengus, selle arengus soodustatakse õppijate praktiliste töö- ja majandamiskogemuste omandamist. Vesteldes õppetalu juhatajaga selgus, et õppetalu külastavad mitmed põllumajanduskoolid nii Eestist kui ka välismaalt ja Olustvere TMK praktilise õppe baas on eeskujuks ka teistele kutsekoolidele.

Ringkäigul kooli õppehoonetesse selgus, et mesiniku õppekaval õppijatel õpe on korraldatud teooria ja praktilise õppe vaheldumisega tunni jooksul. Pärast klassiruumi tullakse kohe meekotta õpitut praktiseerima. Seda tehakse väikestes rühmades rotatsioonimeetodil (üks rühm tegeleb mee vurrimisega, teine rühm puhastab kärgesid, jne). Mesinduse juhtõpetaja sõnul saavad kõik õppijad vajalikud tööloigud ja teemad niimoodi edukalt selgeks. Mesinduse praktilise õppe jaoks on koolil veel oma mesila, mida lisaks tasemeõppele kasutatakse täienduskoolitusteks. Mesinduse erialal õpib Olustvere TMK vilistlasi, keda komisjonile ringkäigul tutvustati. Mesinduse eriala populaarsust koolis näitab suur konkurss, kuhu juhtõpetaja sõnutsi ühele õppekohale laekub alati 3-4 avaldust.

Põllumajandustöötaja eriala valikmooduli aianduse alused praktiliste teemade läbimiseks on koolil õppeaed koos puuvilja- ja maitsetaimeaiaga, kus rakendatakse teoorias õpitut. Hetkel ehitatakse aianduse mooduli õpetamiseks õppeklassi koos kasvahoonega, kus tulevikus saab praktiseerida ka katmikaiandusega seotud teemasid, näit. köögiviljakasvatust. Metsanduse aluste valikmoodul viiakse läbi koostöös Luua Metsanduskooliga. Praktiline õpe toimub Luua metskonnas koos metsanduse eriala õpetaja-praktikajuhendajaga, kasutades Luua MK metsatööriistu. 5. taseme põllumajandustootjatele viiakse taimebioloogia õpet läbi Maaülikoolis.

ÕKR loomakasvatuse praktiline õppetöö sooritatakse ÕKR koordinaatori ja õppetalu juhataja sõnul lähedalasuvate koostööpartnerite juures.

Vilistlased kiidavad koolis omandatud teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskusi. Suurem osa on leidnud töö põllumajandusvaldkonnas või jätkanud erialaseid õpinguid.

Õppe rikastamiseks ja õppijatele parima põllumajandusliku hariduse pakkumiseks kutsutakse juhtkonna sõnutsi õpetajateks erialaspetsialiste töömaailmast. Komisjoni külastuse ajal andis põllumajanduskultuuride kahjurite ja haiguste teemal tundi spetsialist väljastpoolt kooli.

Tunnivaatlusest selgus, et õpetajad kasutavad nüüdisaegseid õpimeetodeid - näiteks tandemõpet, kus korruga on tunnis kaks õpetajat ja mõlemad täiendavad teineteist, jagades infot konkreetsetelt oma valdkonna spetsiifikast (mullaõpetuse õpetaja toob välja mullaga seotud riskid ja võimalused ning taimekasvatuse õpetaja annab hinnangu kasvumõjust taimedele). Vestlusel erinevate sihtrühmadega selgus, et tandemõpet koolis hindavad nii õppijad, vilistlased kui õpetajad ise.

Kutsekeskharidusõppes annab ettevalmistuse praktikale minekuks kooli õppetalu. Praktika põhiraskus langeb III ja IV kursuse vahele, kus praktika kestab 22 nädalat. Sellist õppekorraldust hindavad õppijad ja tööandjad kõrgelt, sest nii on õppija praktikakohta mineku ajaks läbinud taime- ja loomakasvatuse algõppe, saanud taimekaitsetunnistuse ning traktori ja auto juhiload. Vestlusel vilistlaste ja kutseõpetajatega selgus, et praktikatel ei ole alati võimalust saavutada kõiki õpiväljundeid, sest see sõltub põllumajandusettevõtte spetsiifikast. Tööandjad ja õpetajad näevad vajadust, et õppijad saaksid võrrelda erinevaid ettevõtteid ja mõista konkurentsi. Praktika tegemist mitmes ettevõttes takistab aga asjaolu, et praktika on tõhus siis, kui õppija saab töömaailmas terve tootmistsükli kogemuse. Selle dilemma lahendamisel on koolil ja töömaailmal veel koostöist arenguruumi.

Pärast praktika lõppu toimub praktika avalik kaitsmine. Praktika õpiväljundite saavutamist hindab praktikakomisjon (juht- ja erialaõpetajad, praktikakoordinaator ja praktikakoha esindaja) praktika kaitsmisel. Praktikad hinnatakse ettevõtte praktikajuhendaja hinnangu ning praktikapäeviku alusel. Praktika hindamisel kasutatakse mitmeeristavat hindamist, kuid lõpphinde kujunemist rakenduskavas ei ole täpsustatud.

Järeldused

- **Tugevused**

Kooli personal on pühendunud, õhkkond koolis on hea ja õppijad on toetatud.

Füüsiline õpikeskkond (klassid, töökojad ja õppetalu) on nüüdisaegne ja õppijad hindavad seda kõrgelt. Hoonete sisekujundus ja kogu kooli miljöö on esteetiliselt nauditav ja õdus (sisehaljastus, värvi- ja valguslahendused jm).

Õppetalu-praktilise õppe baas on kõrgel tasemel, varustatud nüüdisaegse tehnika ja tehnoloogiatega. Õppetalus saavad õppijad töömaailma praktikale minekuks vajaliku ettevalmistuse.

Õppetöösse kaasatakse õpetajatena erialaspetsialiste töömaailmast ja teistest koolidest (Luua Metsanduskool, Maaülikool), et tagada mitmekesine ja konkurentsivõimeline erialaõpe.

Mesinduse eriala on traditsioonidega ja väga populaarne, mida tõendab iga-aastane konkurss. Seda mitmel põhjusel: mesiniku amet on taas ausse tõusnud, õppemesila-töökoda annab head võimalused

praktilise õppe osakaalu tõstmiseks, õppekava rakendamine on tõhus ja toimub heade spetsialistide poolt.

Õppijatele on loodud on suurepärased võimalused sportimiseks, huvialadega tegelemiseks, olmeks ja süvendatud õppeks (võimalus teha tööd õppetalus, üldainete järeleaitamise- ja süvaõppetunnid).

- **Parendusvaldkonnad** ja komisjoni **soovitused** selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks

Kooli õppekorralduseeskirjas puudub kooli praktikakorraldus, mida näeb ette määruse *Praktika korraldamise ning läbiviimise tingimused ja kord* §1 (3). Komisjon soovitab selle eraldi lisada ka kooli kodulehe praktika alamlehele, et infot saaksid õppijad, praktikakohtade esindajad ja õppima asumist kaaluvad inimesed.

Õppekavade rakenduskavadest ei selgunud praktika kokkuvõtva hinde kujunemine seoses õpiväljundite saavutamiselega. Praktika kõigi õpiväljundite saavutamise tagamiseks täpsustada praktika kokkuvõtva hinde kujunemist ja luua õppijatele võimalus praktikat sooritada mitmes ettevõttes.

- **Arenguvõimalused**

Komisjon soovitab:

Suurendada kutsekeskhariduses tandemõppe mahtu, luues eriala ja üldharidusainete lõimitud probleem- ja projektõppe ülesandeid.

Koostada *Olustvere TMK praktikaettevõtete hindamise ja tunnustamise korra* alusel ÕKR praktikakohtade loetelu ning jagada tunnustatud praktikakohtade infot kodulehel.

3.3 Õpetajad¹

Hindamiskriteeriumid

1. **Õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;**
2. **Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.**

Analüüs

Olustvere TMK aruandest ja juhtkonnaga vesteldes selgus, et ÕKR õpetajad vastavad riiklikult kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele. ÕKR-s töötab täiskohaga neli õpetajat, teised õpetajad on spetsialistid töömaailmast või teistest koolidest. ÕKR-s omavad kaks õpetajat kutsetunnistust (mesindus tase 5, loomakasvatus tase 7). ÕKR õpetajate plussiks on pikaajalised erialased ja pedagoogilised kogemused. Personal on püsiv, kuid viimastel aastatel on ÕKR koordinaatori sõnul kooli tulnud viis noort õpetajat, sh kaks praktilise õppetöö läbiviijat. ÕKR eneseanalüüsist selgus, et

¹ Õpetajad on antud dokumendi kontekstis kõik õppekasvatusala töötajad (sh praktilise töö juhendajad, praktikajuhendajad koolis jt)

õpetajaskonna järelkasvu leidmiseks on kool võtnud praktikale kutseõpetajaks õppijaid. Praktikajuhendamine on tulnud kasuks ka ÕKR õpetajatele.

Vestlusel juhtkonnaga ja õpetajatega selgus, et Olustvere TMK tunnustab ÕKR õpetajaid hea töö eest. Õpetajaid on esitatud väljaspool kooli tunnustamiseks („Eestimaa õpib ja tänab“ jm konkurssidele). Olustvere TMK ÕKR õpetajad on pälvinud mitmeid tunnustusi väljaspool kooli. Õpetajaid tunnustatakse kooli siseselt õppeaasta alguse ja lõpu pidulikel töökoosolekutel. Õpetajatega vestlusel selgus, et õpetajad on pühendunud, motiveeritud ning hindavad kooli sõbralikku kollektiivi.

Praktikajuhendajate arendamiseks ning toetuseks on läbi viidud praktikajuhendajate koolitusi ajavahemikus 2017-2019 projekti „Tööandjate ja koolikoostöö toetamine Olustvere TMK-s“ raames. Õppijate praktikat toetavad ÕKR koordinaator ja erialaõpetajad: külastatakse praktikakohti, helistatakse õppijatele ja ettevõtte praktikajuhendajatele, et ennetada ja lahendada probleeme.

Kooli külastusel selgus, et õpetajate töö aluseks on õpetaja ametijuhend ning kooli töökorralduse alused. Hinnatava ÕKR töötajad on teadvustanud õpetaja muutuvat rolli õpetamisel. Õppeosakonna juhatajaga vesteldes selgus, et uusi õpetajaid ja külalislektoreid toetavad koolis ÕKR koordinaator ja õppeosakonna töötajad. Nad pakuvad tuge õppe läbiviimiseks, seda just õppeinfosüsteemi Tahvel, tehniliste vahendite, e-õppe keskkonna *Moodle* jm kasutamisel.

Vestlusel õpilaste ja vilistlastega selgus, et õppijad on kooli õpetajate ja õpetamisega rahul. Kõrgelt hinnatakse õpetajate häid erialateadmisi ja praktilisi kogemusi-oskusi. Komisjoni hinnangul annab objektiivse tulemuse õppe kvaliteedist ka lõpetajate töömaailmas hakkamasaamine ning kiitus teadmiste ja oskuste kohta tööandjalt-koostööpartneritelt. ÕKR eneseanalüüsi aruandest ja juhtkonnaga vestlusest selgus, et kui õppijate tagasisidest on ilmnunud, et mõne külalisõpetajaga ei olda rahul, siis neid enam ei ole õpetajaks kutsutud.

Eneseanalüüsist ja vestlusest õpetajatega selgus, et Olustvere TMK õpetajate koolitussoovid selgitatakse välja sügisperioodil ning vastavalt sellele koostatakse koolitusplaan. Iga õpetaja saab avaldada soovi, millist koolitust tal erialase ja/või pedagoogilise poole täiendamiseks vajab. Õpetajad ütlesid, et on saanud soovitud koolitustel osaleda. Koolitusel osalenud õpetaja jagab oma koolituskogemusi iganädalases info kokkuvõttes või esineb ettekandega töökoosolekul. Iga õppeaasta alguses toimub õpetajate arenguestlus, kus tehakse kokkuvõtte eelnevast tööaastast ning lepatakse kokku järgneva aasta eesmärgid. Sisekoolitustest märkisid õpetajad tunnustavalt võõrkeelte õppimise võimalusi.

ÕKR eneseanalüüsist selgub, et stažeerimise kord on koolis kehtestatud. Õppetalu juhataja ja taimekasvatuse õpetaja eestvedamisel on õppetalu põllumaid oma toodete võrdluskatsete läbiviimiseks kasutanud mitmed põllumajandusettevõtted. Kooli õppetalu seadmeid ja tehnikat kasutavad erinevad põllumajandusettevõtted oma koolituste läbiviimiseks. Seega rikastab põllumajandustootmine kooli õppetalus praktilise õppe võimalusi õppijatele ja võimaldab samas stažeerida õpetajatel. Kuna õppetalu töötab kui edukas põllumajandusettevõtte, ei peeta eneseanalüüsist hinnatava ÕKR õpetajate stažeerimist väljaspool kooli oluliseks. Komisjoni hinnangul ei ole see piisav põhjendus erinevates põllumajandusettevõtetes stažeerimisest loobuda: õpetajal peab olema hea ülevaade ka teist laadi ettevõtetest, eriti praktikakohtadena.

Õppetalu juhatajaga ringkäigul selgus, et õppetalu töötajatele kui praktilise õppetöö juhendajatele korraldatakse iga-aastane õppekäik-väljasõit arendamiseks meeskonda ja laiendamaks silmaringi. ÕKR töötajad on osalenud mitmetel ringkäikudel Euroopas, tutvunud põllumajandustehnikaga ja saanud uusi ideid õppetalu arendamiseks. Kool on aktiivselt osalenud [EUROPEA Eesti](#) esinduse töös, et olla kursis rohesektori kutseõppes toimuvaga.

ÕKR koordinaatori ja õpetajatega vesteldes selgus, et ÕKR õpetajad osalevad kutsestandardite, õppekavade ja rakenduskavade koostamisel ning kuuluvad ka kutsekomisjonidesse. Kooli loomakasvatuse ja taimekasvatuse õpetajad kuuluvad PRIA noortaluniku toetuse määramise hindamiskomisjoni.

Järeldused

- **Tugevused**

Olustvere TMK õpetajad ja juhtkond on koolile ja õppijatele pühendunud. Loodud on turvaline õpi- ja elukeskkond, head tingimused nii teooriaõppeks kui praktiliseks tööks, süvaõppeks ja vaba aja veetmiseks.

ÕKR õpetajad vastavad kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele ja on õppijate poolt kõrgelt hinnatud erialaspetsialistid.

Õpetajad rakendavad pideva enesearenduse käigus hangitud kogemusi, teadmisi ja oskusi õppetöös. Neid jagatakse ka kolleegidega.

Õppetöösse on kaasatud erialaspetsialiste töömaailmast ja teiste koolide õpetajaid, mitmekesistades õpet, motiveerides õppijaid ja suurendades praktiliste oskuste osakaalu.

Arenguvõimalused

Komisjon soovitab:

õppekvaliteedi säilimiseks soodustada õpetajate stažeerimist väljaspool õppetalu, et tutvuda teiste põllumajandusettevõtetega, nende töökorralduse ja ootustega ideaalsele põllumehele.

välja töötada uute õpetajate mentorprogramm, et kindlustada õpetajate järelkasv;

tegeleda õpetajate arengupotentsiaali rakendamisega, et kavandada tulevikustrateegiaid erialade edasiarendamiseks.

4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused põllunduse ja loomakasvatuse õppekavarühma osas

Peamised järeldused

- **Tugevused**

- ✓ Koolil on pikaajaline, järjepidev ja edukas põllumajanduserialade õpetamise traditsioon.
- ✓ ÕKR tasemeõppe õppekavad vastavad tööturu koolitusvajadusele, nende õppesisu on vastavuses arengutega põllumajanduses.
- ✓ Operatiivselt ja koostöiselt planeeritud ning hästi korraldatud täiendusõpe vastab tööturu koolitusvajadusele.
- ✓ Füüsiline õpikeskkond (klassid, töökojad ja õppetalu) on nüüdisaegne ja õppijad hindavad seda kõrgelt. Hoonete sisekujundus ja kogu kooli miljöö on esteetiliselt nauditav ja õdus (sisehaljastus, värvi- ja valguslahendused jm).
- ✓ Õppetalu – praktilise õppe baas on kõrgel tasemel, varustatud nüüdisaegse tehnika ja tehnoloogiatega. Õppetalus saavad õppijad töömaailma praktikale minekuks vajaliku ettevalmistuse.
- ✓ Õppetöösse kaasatakse õpetajatena erialaspetsialiste töömaailmast ja teistest koolidest (Luu Metsanduskool, Maaülikool), et tagada mitmekesine ja konkurentsivõimeline erialaõpe.
- ✓ Olustvere TMK õpetajad ja juhtkond on koolile ja õppijatele pühendunud. Loodud on turvaline õpi- ja elukeskkond, head õppetingimused nii teooriaõppeks kui praktiliseks tööks.

- **Parendusvaldkonnad ja soovitused**

- ✓ Komisjon soovib planeerida konkreetsed õppematerjalide ja -meetodite arendamise (näit. rakenduskavade ülevaatamise, eriala- ja üldainete lõimitud õppe- ja hindamisülesannete koostamise, tandemõppe rakendamise jm) tegevused, varustades need mõõdikute, tähtaegade ja vastutajatega ning mõõta tulemusi õppeprotsessis.
- ✓ Kooli kodulehel olevates ja komisjonile esitatud dokumentides on vajakajäämisi ja ebatäpsusi. Komisjon soovib pöörata enam tähelepanu ametlike dokumentide olemasolule, kättesaadavusele ja sisule.
- ✓ Õppekavade rakenduskavadest ei selgunud praktika kokkuvõtva hinde kujunemise seos õpiväljundite saavutamise tagamiseks täpsustada praktika kokkuvõtva hinde kujunemist ja luua õppijatele võimalus praktikat sooritada mitmes ettevõttes.

- **Arenguvõimalused**

- ✓ Kaaluda uute õppekavade arendamist: mesinik, tase 5 jätkuõpe; põllumajandusettevõtte juhi taseme- või täiendusõpe; aedviljatootja õpe kasvatamisest töötlemiseni ja realiseerimiseni (tootearendus, (digi)turundus jm), kasutades ära kooli täistsükli potentsiaali.
- ✓ Täiustada erialaste valikmoodulite pakkumist ja võimaldada õppijatele reaalselt valikainete valimist vastavalt valikainete valimise korrale.
- ✓ Kaaluda avatud õppe (nn. õpiampsude), töökohapõhise õppe ja eelkutseõppe sisseviimist ÕKR uute õppevormidena.
- ✓ Välja töötada uute õpetajate mentorprogramm, et kindlustada õpetajate järelkasv.
- ✓ Õppekvaliteedi säilimiseks soodustada õpetajate stažeerimist väljaspool õppetalu, et tutvuda teiste põllumajandusettevõtetega, nende töökorralduse ja ootustega ideaalsele põllumehele.